MUSTAQILLIK TIMSOLLARI – MILLIY G‘URUR VA O‘ZLIGIMIZ!

Mashg‘ulotning maqsadi

O‘quvchilarda O‘zbekiston Respublikasining davlat ramzlari - bayroq, gerb va madhiyaning tarixiy, huquqiy hamda ma’naviy ahamiyati haqidagi bilimlarni mustahkamlash, ularda milliy g‘urur, vatanparvarlik, fuqarolik mas’uliyati va davlat ramzlariga hurmat tuyg‘ularini rivojlantirish. Mustaqillik timsollarini qadrlashni kundalik hayotdagi bilim olish, halol mehnat va Vatan ravnaqiga hissa qo‘shish bilan bog‘lash.

Kutilayotgan natija

O‘quvchilar davlat ramzlarining mazmuni va ahamiyatini anglaydi, ularga hurmat ko‘rsatishning amaliy shakllarini tushunadi, ijodiy loyihalar orqali o‘z fikrini ifodalaydi hamda Vatan oldidagi shaxsiy mas’uliyati haqida xulosa chiqaradi.

Mashg‘ulotning borishi:

I. TASHKILIY QISM (3 daqiqa)

O‘quvchilar bilan iliq va ochiq muloqot asosida salomlashib, mashg‘ulot uchun qulay psixologik muhit yaratiladi. Sinfning davomat holati aniqlanib, o‘quvchilarning mashg‘ulotga tayyorgarligi ko‘zdan kechiriladi. O‘quvchilar diqqati bugungi mavzuga yo‘naltirilib, qisqa savol yoki hayotiy vaziyat orqali ularning fikrlashga bo‘lgan qiziqishi uyg‘otiladi. Mashg‘ulot mavzusi e’lon qilinib, uning mazmuni va ahamiyati haqida qisqacha tushuncha beriladi. O‘quvchilar o‘z fikrlarini erkin ifodalash, bir-birining qarashlarini hurmat qilish va mavzu yuzasidan faol ishtirok etishga ruhlantiriladi.

II. KIRISH. MOTIVATSIYA QISMI (5 daqiqa)

O‘qituvchi: Assalomu alaykum, aziz o‘quvchilar! Bugun sizlar bilan har birimizning qalbimizda faxr va iftixor tuyg‘ularini uyg‘otadigan, mustaqilligimiz, milliy g‘ururimiz va o‘zligimizni ifodalovchi muqaddas timsollar — O‘zbekiston Respublikasining Davlat bayrog‘i, Davlat gerbi va Davlat madhiyasi haqida suhbatlashamiz.

Avvalo, bir savolimga javob bering: **“Nima uchun davlatimiz bayrog‘i xalqaro maydonlarda ko‘tarilganda yoki madhiyamiz yangraganda qalbimizda faxr va hayajon tuyg‘ulari paydo bo‘ladi?”**

O‘quvchilar: (O‘quvchilarning fikrlari tinglanadi.)

Chunki bayrog‘imiz mustaqil O‘zbekistonni ifodalaydi.

Xalqaro maydonlarda Vatanimiz nomi ulug‘lanayotganidan faxrlanamiz.

Davlat ramzlari xalqimizning birligi va milliy g‘ururini ifodalaydi.

O‘qituvchi: Juda yaxshi fikrlar. Darhaqiqat, davlat ramzlari oddiy tasvir yoki tantanali kuy emas. Ular xalqimizning tarixiy xotirasi, milliy qadriyatlari, mustaqillikka bo‘lgan intilishi va kelajakka ishonchini o‘zida mujassam etadi.

Endi sizlarga yana bir savol: **“Vatan bayrog‘ini yuksak ko‘tarish uchun albatta mashhur sportchi, olim yoki davlat arbobi bo‘lish kerakmi?”**

O‘quvchilar: Yo‘q. Har bir inson yaxshi o‘qishi, halol mehnat qilishi, o‘z kasbini sidqidildan bajarishi va jamiyatga foyda keltirishi orqali ham Vatanimiz obro‘sini yuksaltirishi mumkin.

O‘qituvchi: To‘g‘ri. Demak, Vatan bayrog‘ini yuksak tutish faqat xalqaro musobaqalarda g‘olib bo‘lish yoki katta yutuqlarga erishish bilangina cheklanmaydi. Bu, avvalo, o‘z vazifasiga mas’uliyat bilan yondashish, bilim olish, halol mehnat qilish va yurtimiz taraqqiyotiga munosib hissa qo‘shishga intilishdir.

Bugungi mashg‘ulotimizda biz davlat ramzlarimizning tarixiy va ma’naviy mazmunini o‘rganish bilan birga, **“Mustaqillik timsollariga hurmat kundalik hayotimizda qanday namoyon bo‘lishi kerak?”** degan savolga ham javob izlaymiz.

Buning uchun sizlar bugun nafaqat tinglovchi, balki izlanuvchi, tadqiqotchi va kreativ g‘oyalar muallifi sifatida ishtirok etasiz.

Keling, uchta guruhga bo‘linamiz:

1-guruh - “Ziyo”: Davlat bayrog‘i.

2-guruh - “Taraqqiyot”: Davlat gerbi.

3-guruh - “G‘oya”: Davlat madhiyasi.

Har bir guruh o‘ziga biriktirilgan davlat ramzining mazmunini o‘rganadi, interaktiv topshiriqlarni bajaradi, ijodiy g‘oyalar ishlab chiqadi va o‘z fikrlarini jamoa oldida taqdim etadi. Faollik, bilim, ijodkorlik va hamkorlik rag‘bat ballari orqali baholab boriladi.

O‘qituvchi: Aziz o‘quvchilar, mashg‘ulotimiz davomida bir muhim fikrni yodda tuting: **davlat ramzlarini bilish - tariximizni anglash, ularni qadrlash - milliy g‘ururimizni namoyon etish, ularning sha’nini yuksaltirish esa Vatan oldidagi mas’uliyatimizni his qilishdir.**

Endi ana shu fikrning hayotiy ifodasini ko‘rish uchun “Bayroqni kim ko‘taradi?” videoroligini birgalikda tomosha qilamiz.

VIDEO NAMOYISH ETILADI.

Videoda shifokor, dasturchi, novvoy, o‘qituvchi va farroshning o‘z vazifasini mas’uliyat bilan bajarayotgani ko‘rsatiladi. Yakunda maktab o‘quvchisi “Bayroqni kim ko‘taradi?” degan savolga “Men!” deb javob beradi.

O‘qituvchi: Nima uchun videoda turli kasb egalari faoliyati ko‘rsatildi?

1-o‘quvchi: Chunki har bir inson o‘z kasbini halol bajarish orqali Vatan taraqqiyotiga hissa qo‘shadi.

O‘qituvchi: Gerbimizdagi bug‘doy boshoqlari, paxta chanoqlari va Humo qushi bilan ushbu mehnat faoliyati o‘rtasida qanday bog‘liqlik bor?

2-o‘quvchi: Ular xalqimizning mehnatsevarligi, farovonligi, erkinlik va baxtga intilishini ifodalaydi.

O‘qituvchi: Videodagi o‘smir nima uchun “Men!” deb javob berdi?

3-o‘quvchi: Chunki u Vatan kelajagi uchun o‘zi ham mas’ul ekanini angladi.

O‘qituvchi: Demak, Vatanga muhabbat bilim, halol mehnat va mas’uliyatli faoliyatda namoyon bo‘ladi.

III. ASOSIY QISM. “DAVLAT RAMZLARIDAN MILLIY G‘URUR SARI” (30 daqiqa)

“Raqamli izquvar – uch timsol kodi”didaktik o‘yini.

O‘qituvchi: Endi davlat ramzlari haqidagi bilimlaringizni sinovdan o‘tkazamiz. Har bir guruh QR-kod yoki tarqatma kartochka orqali o‘ziga tegishli topshiriqni oladi. Tayyorgarlik uchun 5 daqiqa vaqt beriladi.

1-guruh – “Ziyo”. Davlat bayrog‘i

Topshiriq: Bayrog‘imiz qachon qabul qilingan? Undagi ranglar, yarim oy va 12 yulduz nimani ifodalaydi?

O‘quvchi: Davlat bayrog‘imiz 1991-yil 18-noyabrda qabul qilingan. Moviy rang osmon va suvni, oq rang tinchlik va poklikni, yashil rang tabiat va yangilanishni, qizil chiziqlar hayotiy kuchni ifodalaydi. Yarim oy tarixiy an’analarimiz va mustaqillik, 12 yulduz esa qadimiy taqvim hamda mukammallik haqidagi tasavvurlar bilan bog‘liq.

2-guruh – “Taraqqiyot”. Davlat gerbi

Topshiriq: Davlat gerbimiz qachon qabul qilingan? Humo qushi, paxta, bug‘doy va sakkiz qirrali yulduz qanday ma’nolarni anglatadi?

O‘quvchi: Davlat gerbimiz 1992-yil 2-iyulda qabul qilingan. Humo qushi baxt va erkinlikni, paxta va bug‘doy yurtimiz boyligi hamda farovonligini ifodalaydi. Sakkiz qirrali yulduz davlatimiz hurligining ramziy belgisidir.

3-guruh – “G‘oya”. Davlat madhiyasi

Topshiriq: Davlat madhiyasi qachon qabul qilingan? Uning mualliflari kimlar va madhiya yangraganda qanday hurmat ko‘rsatiladi?

O‘quvchi: Davlat madhiyamiz 1992-yil 10-dekabrda qabul qilingan. Matni Abdulla Oripovga, musiqasi Mutal Burhonovga tegishli. Madhiya yangraganda tik turib, o‘ng qo‘l kaftini ko‘krakning chap tomoniga qo‘ygan holda hurmat ko‘rsatiladi.

O‘qituvchi: Juda yaxshi. Endi umumiy savol: **“Bayroq, gerb va madhiyani birlashtiruvchi asosiy tushuncha nima?”**

O‘quvchilar: Mustaqillik, Vatan, milliy g‘urur va birlik!

O‘qituvchi: To‘g‘ri. Davlat ramzlari xalqimizning mustaqilligi, milliy o‘zligi va yagona Vatanga mansubligini ifodalaydi.

Guruhlar javoblarining to‘g‘riligi va tezkorligiga qarab 10, 7 va 5 ball bilan baholanadi.

“SIMVOLIK STARTAP” – KREATIV LOYIHA

O‘qituvchi: Aziz o‘quvchilar, endi sizlar davlat ramzlarimizni dunyo yoshlariga zamonaviy usullarda tanishtirishga qaratilgan loyihalar ishlab chiqasiz.

Har bir guruh A3 qog‘ozda loyihasining nomi, maqsadi va asosiy g‘oyasini aks ettiradi. Tayyorgarlik uchun 8 daqiqa, taqdimot uchun har bir guruhga 2 daqiqadan vaqt beriladi.

1-guruh – “Ziyo”: “FLAG-TECH”

O‘quvchi: Bizning loyihamiz “Flag-Tech” deb nomlanadi. Bu - O‘zbekiston Davlat bayrog‘i tarixi, ranglari va ramziy mazmunini dunyo yoshlariga

tanishtiruvchi raqamli platforma. Unda interaktiv viktorinalar, animatsiyalar va virtual ko‘rgazmalar tashkil etiladi.

2-guruh – “Taraqqiyot”: “HUMO GREEN CITY”

O‘quvchi: Biz Humo qushining baxt va erkinlik g‘oyalaridan ilhomlangan ekologik shahar loyihasini yaratdik. Unda quyosh energiyasidan foydalanadigan binolar, yashil hududlar va zamonaviy transport tizimlari bo‘ladi. Loyiha milliy qadriyatlarimizni ekologik taraqqiyot bilan bog‘laydi.

3-guruh – “G‘oya”: “ANTHEM – GLOBAL VOICE”

O‘quvchi: Bizning loyihamiz davlat madhiyamizning tarixi va ma’naviy mazmunini xalqaro miqyosda targ‘ib qilishga qaratilgan. Platformada madhiyaning rasmiy ijrosi, mualliflari, mazmuni va yaratilish tarixiga oid ko‘p tilli videomateriallar joylashtiriladi.

O‘qituvchi: Juda yaxshi. Uchala loyihaning umumiy maqsadi nima?

O‘quvchilar: O‘zbekistonni dunyoga tanitish, davlat ramzlarini targ‘ib qilish va milliy qadriyatlarimizni asrash.

O‘qituvchi: Demak, milliy g‘urur o‘tmishimiz bilan faxrlanish, bugungi imkoniyatlarimizni qadrlash va kelajak uchun mas’uliyatni his qilishda namoyon bo‘ladi.

Loyihalar ijodkorlik, mazmun, amaliy ahamiyat va taqdimot sifati asosida 15 ballgacha baholanadi. Davlat ramzlaridan foydalanishda ularning rasmiy maqomi va qonuniy talablarga rioya etilishi eslatiladi.

V. “KELAJAK MUZEYI – 2050”

O‘qituvchi: Tasavvur qiling, hozir 2050-yil. Sizlar xalqaro muzeyda faoliyat yuritayotgan mutaxassislarsiz. Vazifangiz — xorijiy mehmonlarga O‘zbekistonning davlat ramzlarini 45 soniya ichida mazmunli va ta’sirchan tanishtirish.

1-guruh – “Ziyo”

O‘quvchi: Xush kelibsiz! Qarshingizda O‘zbekiston Respublikasining Davlat bayrog‘i turibdi. U xalqimizning mustaqilligi, erkinligi va kelajakka ishonchini ifodalaydi. Bugun bu bayroq xalqaro maydonlarda yurtimizning ilm-fan, sport va texnologiyadagi yutuqlari bilan birga yuksalmoqda. U - milliy g‘ururimiz timsoli!

2-guruh – “Taraqqiyot”

O‘quvchi: Siz O‘zbekiston Davlat gerbini ko‘rib turibsiz. Undagi Humo qushi baxt va erkinlikni, paxta va bug‘doy xalqimizning mehnatsevarligi hamda farovonligini ifodalaydi. Gerbimiz - tariximiz, qadriyatlarimiz va ezgu intilishlarimizning ramziy ifodasidir!

3-guruh – “G‘oya”

O‘quvchi: Siz O‘zbekiston Respublikasining Davlat madhiyasi bilan tanishmoqdasiz. Uning har bir satrida Vatanga muhabbat, milliy g‘urur va xalqimizning ezgu orzulari tarannum etilgan. Madhiyamiz yangraganda biz o‘zimizni yagona xalq, yagona Vatan farzandlari sifatida his qilamiz!

O‘qituvchi: Juda yaxshi. Endi ayting-chi, 2050-yilda O‘zbekistonning qanday davlat bo‘lishi bugungi yoshlarning nimalariga bog‘liq?

O‘quvchilar: Bilimimiz, mehnatimiz, tashabbuskorligimiz va Vatan oldidagi mas’uliyatimizga!

O‘qituvchi: To‘g‘ri. Kelajak bugungi harakatlarimizdan boshlanadi.

Guruhlar nutq madaniyati, mazmun va ta’sirchanlik asosida 10 ballgacha baholanadi.

IV. XULOSA. “UCHLIK ZANJIRI REAKSIYASI” (5 daqiqa)

O‘qituvchi: Aziz o‘quvchilar, bugun davlat ramzlarimizning tarixi va mazmuni haqida bilimlarimizni mustahkamladik, videorolikni tahlil qildik va kreativ loyihalar yaratdik.

Endi har bir guruhdan bittadan o‘quvchi mashg‘ulotdan olgan xulosasini bir jumla bilan ifodalaydi.

1-o‘quvchi: Bugun men angladimki, bayrog‘imizni yuksak tutish bilim olish va halol mehnat qilishdan boshlanadi.

2-o‘quvchi: Bugun men tushundimki, gerbimizdagi har bir belgi xalqimizning tarixi, qadriyatlari va ezgu intilishlarini ifodalaydi.

3-o‘quvchi: Bugun men angladimki, madhiyamizga hurmat Vatanga muhabbat va mas’uliyat bilan bog‘liq.

O‘qituvchi: Juda yaxshi. Davlat ramzlarimiz mustaqilligimiz, milliy o‘zligimiz va xalqimiz birligining muqaddas timsollaridir. Ularni qadrlash - tariximizni bilish, ularga hurmat ko‘rsatish - Vatanimizga sadoqatli bo‘lishdir.

Bugungi videorolikdagi savolni yana bir bor eslaymiz:

“Bayroqni kim ko‘taradi?”

O‘quvchilar: Biz!

O‘qituvchi: Aynan shunday! Sizlarning bilim va mehnatingiz Vatanimizning ertangi yutuqlariga xizmat qiladi.

Mashg‘ulotning asosiy xulosasi:

“MUSTAQILLIK TIMSOLLARI – MILLIY G‘URUR VA O‘ZLIGIMIZ!”

O‘qituvchi guruhlarning ballarini umumlashtiradi, g‘olib guruh va faol o‘quvchilarni rag‘batlantiradi.

V. UYGA VAZIFA (2 daqiqa)

O‘qituvchi: Hurmatli o‘quvchilar, uyda oila a’zolaringiz bilan “Mustaqillik timsollari – milliy g‘urur va o‘zligimiz” mavzusida suhbatlashing.

Suhbat davomida davlat ramzlarining oilangiz uchun ahamiyati, mustaqillik haqidagi xotiralar hamda yoshlarning Vatan taraqqiyotiga qo‘shishi mumkin bo‘lgan hissasi haqida fikr almashing.

Suhbatdan olgan 2-3 ta muhim xulosangizni yozib keling. Keyingi mashg‘ulotimizda ushbu fikrlarni birgalikda muhokama qilamiz.

Unutmang, Vatanga muhabbat - uni qadrlash, uning taraqqiyoti uchun bilim olish va mas’uliyat bilan mehnat qilishdir.

Barchangizga faol ishtirokingiz uchun rahmat! Mashg‘ulotimiz yakunlandi. Salomat bo‘ling!